

stranden værende Strandbred, og hvor altsaa en Fredning af Forstranden maa være aldeles unødvendig, da Havet jo der stadig maa skylle Sand og Sten op, og det altsaa ikke kan gøre Skade paa vedkommende Ejendom, at der tages Sten i Forstranden. Der næst strækkes Fredlysningsen ofte langt længere ud i Havet end fornødent. Strandshnet tages nemlig gerne paa en Gang over en større Ryststrækning, og der synes saa Forstrandsfred 200—300 Alen ud i Havet for hele Strækningen, medens paa mange Steder 40—50 Alen vilde være fuldt tilstrækkeligt, og paa andre Steder slet ingen Fredlysnings behøvedes. En Appel af Strandshnene til Landvæsenkommissionerne vilde være for bekoftelig, særlig af Hensyn til de til Oplysning for Kommissionerne nødvendige forudgaaende detaillerede Opmaalinger og Undersøgelser af Forstranden.

For at de danske Stenfolkere ikke mere end nødvendigt skulle udelukkes fra at drive deres Erhverv ved de danske Ryster, mene Andragerne, at der i Loven af 23de Januar 1862 bør indsættes en Bestemmelse om, at Fredlysnings af Forstranden ikke maa finde Sted — og tidligere Fredlysnings bortfalde — paa Strækninger, hvor der borttages Sten, Sand eller Ler fra Strandbredden. Endvidere bede de om, at Strandshnsforretningerne maa blive udførte af Statsembedsmænd, der have Kendskab til Rysterne, Strømforsholdene m. v., i Forbindelse med de kommunale Strandshnsmænd, samt at ved Strandshnene Fredlysnings maa blive bestemt enten til en bestemt Afstand fra Land, dette beregnet efter daglig Vandstand, eller til en bestemt Vanddybde, hvilken sidste Maade paa ikke saa Steder synes at ville være hensigtsmæssigst.

Et lignende Andragende er samtidig tilfattet Regeringen.

Da Udvalget efter Samraad med Indenrigsministeren har Grund til at haabe, at de i Andragendet omhandlede Forhold ville blive underkastede en velvillig Overvejelse og Anferne saa vidt muligt afhjulpne, gør det her ingen Indstilling.

10. Fra 8 Jordbrugere i Sædinge og Høleby paa Lolland om Forandring i den gældende Lovgivning om Vands Afledning. (Indbragt den 2den Februar 1895 af Folketingsmanden for Maribo Amts 2den Valgkreds, Johansen).

Andragerne have gennem deres Jorder løbende to Hovedvandløb, der fortsætte hinanden. De begynde ved Hillestolpe, gaa igennem Høleby og Sædinge og have deres Udløb i Rødbj Indrefjord ved Næsboet Sluse. De løbe væsentlig i flade, slette Engstrækninger og have derfor næsten intet Fald ved Udløbet. Højbygaard's Fabrik, der tilhører Aktieselskabet „de danske Sukkerfabrikker“, lader nu sit Spildevand løbe ud i Vandløbet allerede i dettes Begyndelse, og dette Spildevand fører bl. a. med sig en Masse Jordpartikler fra Kærne, som efterhaanden bundsfælder og opfylder Vandløbet eller sætter ned over Engene og bundsfælder der, efter som Vandforsholdene ere i Engene. Desuden fører Spildevandet med sig fedtede Stoffer og Syrer, der dræbe Fiske i det paa Rødbj Jorder værende Vand „Kirkenoret“, gør dette stillestaende og breder en vederstyggelig Stank, der til Tider kan lægge sig over Rødbj By som en hængende raaden Taage. Ved Overflymmelser af dette Vand blive ogsaa Andragerne's Enge ødelagte paa deres Afgrøde paa Grund af de Partikler, Vandet fører med sig, og dette Tab har varieret fra saa hundrede til flere tusinde Kroner, ligesom der ogsaa er paabyrdet Andragerne langt større og dyrere Oprensningspligt med videre, hvad Vandløbet angaar. De have to Gange gennem Landvæsenkommissionensforretninger søgt at faa Erstatning af Fabrikken for de lidte Tab, og begge Gange er der truffet en forligsmæssig Afgørelse af det enkelte Tilfælde, hvorefter der er ydet nogen Erstatning, lige som ogsaa Fabrikken har af egen Drift søgt at faa Spildevandet til at bundsfælde, før det løb ud i Vandløbet; noget større Resultat har dens Virksomhed i denne Henseende imidlertid ikke haft. Andragerne ere nu efterhaanden komne til den Mening, at den gældende Lovgivning ikke lægger Fabrikken nogen Hindring i Bejen for at lade Spildevandet løbe ud i Vandløbet og derved sætte dette til med Jord, ødelægge Græs væksten paa Andragerne's Enge, dræbe Fiskebestanden og forpøste Luften, hvilket altsammen i større eller mindre Grad er Tilfældet. Det synes dem saa meget urimeligere, at de skulle lide det dem derved hvert Aar paaførte betydelige Tab, som de i Modfætning til Fabrikken betale saavel kommunale som direkte Statsstatter af deres Ejendomme. De henvende sig derfor samtidig til Rigsdag og Regering med Anmodning om,